№ 57 Ausgabe A.

HOMAN

Cena s pieresyłkaj i dastaŭkaj da chaty.

na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś
wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.
Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak·
na 4-aj staranie za radok drobnymi literam —25 fen.; drobnyje abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za liniejku drobn. drukam.

№ 57 (149) Hod II. Wilnia. 17 lipnia 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

Niezaležnaść Finlandii.

16 lipnia.

Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Anhličanie ŭčora ranicaj tremia šturmami prabawali adwajewać nidaŭna zdabytyje ŭ ich pazycii pry Lombardside. Kožyn raz jany byli adbity z wialikimi stratami. Na Izery la kanału Labasse i na Skarp uzmacawaŭsia ahoń. Pry Lens i Frenua adbity silnyje nastupleńnia anhličan.

Front niamieckaho Naślednika: Zajadłymi, ale daremnymi atakami francuzy pamykalisia zdabyć pazycii na poŭdni ad Kartkon. Tut i na poŭdn chutara la Bowel, jany mieli nadta ciažkije straty.

U zachodniaj Šampani niekatoryje z našych piarednich akopaŭ kala Wysokaj hary astalisia ŭ rukach worahoŭ. Pry hare Pel my iznoŭ zaniali całkom našu staruju liniju. Uziato značnaje čysło pałonnych i niekolki kulemiotaŭ. Na zachodnim bierazi Maasu žywaja artyleryjskaja bitwa.

Front Albrechta Wiurtemberskaho: Žywiejšy ahoń artyleryi miž Maasam i Mozelem.

Uschodni teatr.

Kala Ryhi i na poŭdni ad Dźwinska — wostraja bajewaja čynnaść.

Na rumynskaj raŭninie ahoń krapčeje. U uści Dunaju boŭharskije warty adkinuli nastupleńnie rasiejcoŭ.

BERLIN. Impierski kaucler Michaelis zajawiŭ siahońnia členam parlamentu, što ŭ aŭtorak jon skaže pramowu, ŭ jakoj wyskaže prahramu swajej unutrenaj i zahraničnaj palityki.

Hindenburg byŭ siahońnia na naradzi ŭ ministerstwie ŭnutrenych dzieł. Pry wychadzi jaho akružyła mnohatysiačnaja hramada ludziej.

ŠTOKHOLM. Karespandenty amerykanskich hazet danosiać s Piециarburha, što tymčasowy ŭrad hatoŭ addać u ruki amerykancoŭ bolšuju čaść kapalnioŭ i fabryk. Hasudarstwienyje čyhunki buduć addadzieny na załoh za pazyku. Dla amerykanskich žniwiarak u Rasiei budzie ustanoŭlena monapolija.

BERLIN. Formuła bolšaści Rejchstagu ab miry budzie zrazu razhledacca na ahulnym sabrańni Rejchstagu, minawaŭšy kamisiju.

BERLIN (W.T.B.). U paŭnočnym pojasie błokady niamieckije padwodnyje łodki iznoŭ zatapili 24.000 tonn.

STOKHOLM. »Now. Wr.« piše:

U sumnych zdareńniach, byŭšych na halickim fronci, prynimali ŭčaście tolki ukrainskije pałki. Pałki 45, 46, 47 i 48 admowilisia nastupać. Połk 51 adyjšoŭsia nazad, a 52 areštawaŭ usich aficeroŭ.

»Dień« danosić, što za dzień pierad nastupleńniem kala Kopečnika(?) uzniaŭsia ukrainski wajenny bunt. Pałki 438 i 462 admowilisia słuchać i pazabiwali swaich aficeroŭ. Jany zajawili, što nia buduć słuchać nijakich prykazoŭ datul pakul nia budzie spoŭnieno žadańnie ukrainskaho wajennaho kongresu ab utwareńni ukrainskaj nacyonalnaj armii.

BERN. Z Afin danosiać:

Karaleŭski dekret, pawodłuh katoraho ruspuskajecca ciapierašni parlament i sazywajecca nanowa raspuščeny 31 maja 1915 h., nienadrukowan u oficyalnaj hazeci. U monarchistyčnych kruhach wialiki pierepałoch. Monarchisty kažuć, što karol nia moze padpisać hetaho dekretu, bo heta byłoby roŭnaznačnym pryznańniu rewolucii i pamienšeńniu prawoŭ karala.

Wilnia, 17 lipnia.

Praz more krywi, praz hory trupoŭ iduć narody da woli. Adny lijuć swaju kroŭ u rewolucijach, razbiwajučy puty niawoli, uzłoženyje na narody ich waładarami, panujučymi stanami swajej že nacyonalnaści. Druhije — ŭ krywawych wojnach s paniawoliŭšym ich chitrejšym, ci dužejšym susiedam. A pralitaja kroŭ, choć mo i nie zrazu daje pabiedu uciskanym, usio-ž taki darma nikoli nie prapadaje.

Hetak sama nie darma pralilisia reki krywi ŭ sučasnaj wialikaj suświetnaj wajnie. Užo ciapier možna śmieła skazać, što wialikich zmien u karcie Europy wajna nie pryniasie, — ale zatoje jana pryniesła wialikuju pabiedu sprawie demokratyzmu . . . . . .

Hetak wajennaja nawalnica, kaštawaŭšaja miljony achwiar z ludzkoha žyćcia, krok za krokam kryšyć astoi staroha, adžyŭšaho swoj wiek palityčnaho ładu, asnowanaho na panawańni «wyšejšych» stanoŭ nad nialičenymi miljonami pracoŭnaho narodu. I pierad narodnymi massami, addzielenymi ad palityčnaho žyćcia ich baćkaŭščyny, adkrywajecca nowaja era, kali i jany mohuć pryłažyć ruku da twordaj hasudarstwienaj raboty i zabaspiečyć sabie i patomnym pakaleńniam jaśniejšuju dolu.

Polšča i Ukraina.

Byŭ čas, kali sprawa wyzwaleńnia Polščy niezwyčajna cikawiła ŭsiu Eŭropu. Ab jej nieustanna pisali ŭsie hazety wa ŭsich krajoch i wa ŭsich mowach. Za jaje stajali ŭsie, kamu doraha ideja swabody.

Ciapier polskuju sprawu možna ličyć jak-bytcym razwiazanaj: Polšča maje niezaležnaść. Polščy dadziena mahčymaść samoj ładzić swajo žyćcio.

Jak že jana jaho ładzić?

Pieršaje słowo, jakoje my pašuli z wust pieršaj dzieržaŭnaj ułaści wolnaj Polščy, heta było žadańnie paniawolić swaich susiedzioŭ — biełarusoŭ, ukraincoŭ, litwinoŭ...

Pieršy palityčny ideał, ab jakim zahawaryła wolnaja Polšča, heta byŭ šlachocki monarchizm...

I heta — ŭ časi, kali ŭwieś świet pryznaje prawo na wolny byt, prawo stanawić samoj ab sabie za kožnoj, nawat najmienšaj nacijej, — u časi, kali ŭ Rasiei ładzicca respublika, kali pa ŭsiej Europie pačynaje panawać ideja demokratyzmu.

Nia dziwa, što biełarusy, ukraincy, litwiny zajawili swoj wostry pratest procі polskich zachwatnych apetytoŭ, što lepšyje s-pamiž palakoŭ, jak najwialikšy sučasny bajec za wolu Polščy, Jazep Piłsudski, i ŭsie demokratyčnyje elementy nie zachacieli prykładać ruki da budawańnia takoj Polščy i wystupili s polskaj dzieržaŭnaj rady. A razam s tym cikawaść Europy da polskaj sprawy blizka zusim čeźnie.

Zatoje pierad hramadzianstwam usiaje Europy padnimajecca nowaja sprawa: sprawa wyzwaleńnia Ukrainy.

Jak kaliś usie hazety byli pierapoŭnieny staćciami i zamietkami ab polskaj sprawie, tak ciapier pišuć ab ukrainskaj. Jeju roŭna cikawiacca ŭ Paryžy i Londoni, jak u Berlinie i Wienie.

I zapraŭdy, sprawa Ukrainy, sprawa mo' najbolš demokratyčnaho pa swajmu składu ukrainskaho narodu, tak sama «mužyckaho», jak biełarusy, — maje ŭsie dannyje dziela taho, kab jeju cikawiłasia Europa: wolnaja, niezeležnaja ukrainskaja respublika, addzielenaja ad Rasiejskaj dzieržawy, zusim by žmianiła układ ahulna-europejskich palityčnych adnosin. Heta — nie malenačkaja Polšča, z usich bakoŭ akružanaja mahutnymi susiedziami, biaz wolnaho wychadu da mora, jak kolišniaja Serbija. Ukraina — to wializarny abšar s 30-miljonnym nasialeńniem, katoramu Čornaje more adkrywaje wychad na ŭwieś świet. Heta — abšar, zabaspiečeny wializarnym pryrodnym bahaćciem — čornaziomam, biazcennymi zaležami kamiennaho wuhalla, marhanca, žaleza i t. p. Heta — abšar, katory, jak niezaležnaja dzieržawa, maje wialikuju budučynu, može stacca surjoznaj siłaj u palityčnym žyćci Europy, kuźniaj nowych demokratyčnych idej.

Čy Ukraina zdabudzie dla siabie poŭnuju niezaležnaść? Čy mo' astaniecca ŭ składzie federacyjnaj rasiejskaj respubliki? Woś pytańnia, na katoryje daść adkaz blizkaja budučyna. A ad tej ci inšaj razwiazki ich budzie zaležać i budučyna ŭsiaje Rasiei.

I. Mieleška.

U Wilni i wakolicach.

—z—

× **Hramadzianski uhodliwy sud.** Jak my dawiedalisia, skład Hramadzianskaho Uhodliwaho Suda miž kwaterantami i haspadarami damoŭ, złoženaho dahetul s 7 asob, maje być pawialičen da 9. Dahetul u im zasiedali 3 wybarnyje suddzi ad sajuza kwaterantoŭ i sajuza haspadaroŭ damoŭ pad maršałkoŭstwam superarbitra, wy-

branaho z ahulnaj zhody abodwych sajuzoŭ. Ciapier kožyn sajuz wybiare ad siabie ješče čaćwiortaho sudździu.

× **Sejnenski biskup Karaś**, pryjechaŭšyj z Rasiei 19 krasawika, 11 lipnia pryjechaŭ u Wilniu, dzie adwiedaŭ Hłaŭnakamandujučaho Ejchhorna i načalnika wajennaho upraŭleńnia, kn. Izenburga-Birštejna. 14 lipnia biskup wyjechaŭ u swaju tymčasowuju rezydenciju ŭ Wilkowiškach.

× **Niadoimki.** Niadoimki za 1916 hod buduć spahaniać prynukaj.

× **Zakazy na tawary.** Ješče raz napaminajem, što ŭsie zakazy ŭ Niamieččynie, Waršaŭskim hienerał-hubernatarstwie i ŭ miežach Ober Ost treba dawać tolki ŭ Handelsabteilung pry Stadthauptmannie, Dominikanskaja 3, pakoj 59.

× **Wypłata pajka** siemjam zapasnych za miesiac červień h. h. adbudziecca ŭ III addzieli miestowaho uradu dziela biednych pry niamieckim Stadthauptmannie Wilni, Dominikanskaja 2, pakoj 143, ad 8 da 12 pierad abiedam i ad 4 da 7 wiečaram u hetkije dni:

dla 4 cyrkułu — 20, 21 i 23 lipnia
„ 6 „ 24 „
„ 7 „ 25 „
„ 8 „ 26 i 27 „
„ 1 „ 28 „
„ 5 „ 30 i 31 „
„ 3 „ 1 žniŭnia
„ 2 „ 2 „

Zapaśnicy, katoryje ŭ naznačenyje dla ich dni nia wožmuć swaich hrošy, pawinny jawicca 3 i 4 žniŭnia ŭ hadzinach čynnaści kassy.

Paśla 4 žniŭnia pajka za červień wypłačywać nia buduć.

× **Hrošy z Rasiei.** Dla Zofii Šymko, katoruju, jak wiadoma, winawaciać u dwajnym dušehubstwie i katoraja ŭciekła niet wiedama kudy, pryjšli hrošy z Rasiei. Jaje wyzywajuć u Ostbank, Wialikaja 66, uziać hetyje hrošy.

× **Temperatura.** Najwyšejšaja i najniżejšaja temperatura za apošnije dni była pawodluh Celsija):

	najwysz.	najniž.
11—12	+ 15°	+ 11,5°
12—13	+ 20°	+ 12°
13—14	+ 15°	+ 12°
14—15	+ 17,5°	+ 14°

Z USIAHO KRAJU.

ČORNY BOR, Wilensk. paw. (Ad našaho karesp.). U załoženaj tut Biełaruskim Kamitetam achroncy dla biednych dziaciej — pierewažna wučniaŭ biełar. škoł u Wilni znachodzicca ciapier 61 dzicia i 9 stałych asob, u tym liku wučycielskije siły. Žyćcio naładziłosia wielmi dobra: dzieci majuć poŭnaje utrymańnie, dobry dahlad, a razam s tym nie zabywajuć i knižki, chacia biezmała ŭwieś dzień prawodziać na świežym pawietry. Wakolicy tut — wielmi pieknyje. Niedaloka ad Čornaho Boru praciekaje rečka Waka, ŭ katoraj dzieci majuć dobraje kupańnie.

Achronka maje swajo imia: »Naša Chata«.

REŠA Franc Sielenkiewič i Jazep Sergalis 3 krasawika zrabawali 20 funtoŭ muki u ludziej, išoŭšych u Wilniu. Ich zasudzili kožnaho na hod u wastroh.

WIALIKIJE STOJACIŠKI. Adolfa Groca wilenski akružny sud winawaciŭ u zabojstwie baćki jaho, Kazimira Groca, katoraho jon 6 marca ŭwioz pjanaho na ručnych sanačkach. Trup baćki jon kinuŭ u sažaŭku la darohi ŭ Małyje Stojaciški. Zabojca baćki zasudžen tolki na 10 hadoŭ u wastroh, bo jon nia skončyŭ ješče 18 hadoŭ i z hetaj pryčyny nia moh być zasudžen na śmierć.

BIEŁASTOK. 26 lipnia ŭtutejšy Stadthauptmann začwiardziŭ statut kupieckaho kredytnaho tawarystwa dla patrebujučych kredytu. Kali rasiejcy pierad prychodam niemcoŭ pakidali Biełastok, dyk wywiaźli s saboj usie hrošy, pałoženyje ŭ hasudarstwienny bank. Hetak mnoha zamožnych ludziej apynulisia ŭ wielmi ciažkim pałažeńni, i nowaje tawarystwo maje na mecì akazać im pamač. Jano daje waładzielcam knižek zbierehacielnaj kassy pazyki da 50% pałoženych imi hrošy, ale ŭsiaho nia bolej 250 rub. Jano prynimaje także pad załoh zabaspiečenyje rasiejskim uradam cennyje papiery i polisy strachoŭki žyćcia. Pazyka dajecca za 8%.

BIEŁASTOK. Biełastockaja rabotnickaja straŭnia ad 1 studnia da 31 maja wydała 104.400 porcij zupy, u tym liku 5.300 darma, 81.000 — za płatu ad 4 da 8 fen., 7.700 — ad 12 da 25 i tolki 1.342 — pa swajej canie ad 30 da 37 fen. Bolšaja čaść braŭšych abiedy — heta rabotniki-tkačy.

BIEŁASTOK. Mirawy su d zasudziŭ dwoch tutejšych milicyantoŭ za chabary na 3 mies. ŭ wastroh.

HRODNIA. U uschodnich pawietach Hrodzienščyny ŭ wializarnych puščach iznoŭ pajawilisia woŭki. Dziela zaščyty žycharoŭ treba kaniečnie naładzić abławy, kab wyniščyć waŭkoŭ.

HRODNIA. Zahadam 11 lipnia Stadthauptmann naznačyŭ hetkije najwyšejšyje ceny za papraŭku botaŭ: za prybićcie padnoskaŭ (biez materjału) da panskich botaŭ—3 m., da zwyčajnych —2 m.; za papraŭku abcasoŭ—1 m. Za narušeńnie hetaho karacimuć štrafam hrašmi da 6.000 m. abo wastroham da 6 miesiacoŭ.

HRODNIA. 15 hetaho miesiaca znamienity skrypač Klingler daŭ tut swoj kancert.

HRODNIA. Na Iwanaŭskaj wul., kala domu № 8, znajšli žydoŭskaho chłopčyka z zapiskaj u žydoŭskaj mowi, ŭ katoraj była prośba ŭziać dzicia da siabie abo addać u prytułak.

HRODNIA. Stadthauptmann napaminaje, što rezać husiej, kačak, indykoŭ i t. d. možna tolki majučy pazwaleńnie na piśmie.

TUROZA DOLNAJA. Byŭšyj staršynia Becpus za ukrywańnie woza bulby i dwoch wazoŭ žyta, jakije jon pawinien byŭ zdać wajennamu upraŭleńniu, zasudžen na 4 miesiacy ŭ wastroh.

RAFALOŬKA. Sielanku Marjanu Šymannik pakarali wastroham za toje, što s pryčyny jaje niedahladu 6 hadowy synok jaje hulaŭ s sierčykami, dy ad hetaho uznaŭsia pažar i zhareli 6 humien.

KOŬNA. Paśla taho, jak niamieckaje upraŭleńnie było pieranieseno boiš u centr miesta — na wulicu Izenburha, kowienski ratuš začynili dla publiki.

U wakolicach Koŭny žyta, bulba i awios wielmi dobra jduć. Apošnije daždžy dla haspadarki byli wielmi karysny.

Wučenica Marjana Jančeŭskaja, 8 hadoŭ, pražywaŭšaja ŭ baćkoŭ pry Wilejskaj wul. 3, 2-ha lipnia prapała biaz wieści. Jana musić uciakła, bajučysia kary za toje, što ŭ hety samy dzień u biuro wydačy kart na chleb ukrała ŭ adnej kabiety pašpart Ober Ost z 20 markami. Adnak, može być, što z jej zdaryłosia jakoje niešcaście.

KOŬNA. Stadthauptmann iznoŭ zwiertaje uwahu publiki na toje, što za wyjezd u prawinciju biez pazwaleńnia na piśmie surowa karacimuć.

SUWAŁKI. Być na wulicach tutejšym žycharom pazwoleno da 11 hadz.

SUWAŁKI. Wilenskaja žydoŭskaja trupa stawiła tut pjesu «Šatan», abo «Boh, čeławiek i čort» Jakawa Gordina.

MINSK. Na tutejšym fronci razdajuć proklamacii, pryzywajučy ŭciakać z armii, barocca z buržujami i dzialić ziamlu.

HOMIEL. Naśledniki kniazia Paskiewiča-Waršaŭskaho zajawili achwotu zamianić tutejšy pamiatnik Poniatoŭskaho raboty Torwaldsena na pamiatnik ich predka, jaki staić u Waršawie.

WIESTKI Z RASIEI.

STOKHOLM. S Torneo danosiać, što finlandzki sejm abjawiu niezaležnaść Finlandii.

Oficyalnaj wiestki ab hetym ješče nima.

KOPENHAGA Z Helsingforsa danosiać:

Zabastoŭka palicii zakončyłasia, ale pačalisia nowyje zabastoŭki. Zabastoŭščyki ustroili na wulicach demonstraciju, da jakoj prynaležali rabotniki i sałd. Pryniaty rezolucii, damahajučysia poŭnaj niezaležnaści Finlandii i Ukrainy. Bajacca ahulnaj zabastoŭki.

HELSINGFORS. Prajekt zakona ab wiarchoŭnych prawoch finlandzkaho sejmu pryniat. U im nima zusim hutarki ab rasiejskim suwerenitecì i ab finlandzkim hienerał-hubernatary. Tolki ŭ sprawie mižnarodnych znosin i wajennaj uspaminajecca Rasieja.

HELSINHFORS (P.T.A.). Hałasawańnie prajektu zakona ab nowych asnaŭnych zakonach Finlandii adbudziecca ŭ aŭtorak. Socyał-demokraty zażadali, kab dzień hetkaho ważnaho hałasawańnia światkawali ŭsie rabotniki.

PIECARBURH (P.T.A.). Tymčasowy ŭrad na swaim zasiedańni 13 lipnia razhledaŭ finlandzkuju sprawu i

Hałata i Biednata.

(Hladzi pačatak u № 57 «Homana»).

* * *

Kawal pamyliŭsia: čas lacić, jak strela, kali jaho prawodziš u roskašy i dastatkach. Dziesiać hadoŭ — heta son. Jon usiaho adwiedaŭ, a ničym nie zdawoliŭsia. U adzin zimowy wiečar jon apynuŭsia ŭ swaim domie. Ci jamu pryjšła fantazija, ci mo' zachacieŭ sahrecca kala horna, bo pašoŭ u kuźniu i pačaŭ, raspaliŭšy horna, nahrewać żalezo aż da čyrwana. Ažno tut i čort zjawiŭsia.

— Dziŭna, — skazaŭ jon. Woś ty i wiarnuŭsia da swajej raboty. Budź spakojny: tam, kudy ja ciabie pawiadu, ŭsio prypomnicca tabie; tolki nie żalezo, a ty sam budzieš časta ležać miž małatam i kawadłam. I tak, milenki, pryjšoŭ čas rachunku!...

— Ja nie zabyŭsia jaho, čort, dziela taho mnie zachaciełosia razwitacca z domam niabožčyka baćki. Ja-by jaho chacieŭ pakinuć u takim paradku, ŭ jakim jon i byŭ, a tut, jak widziš, niechapaje dwuch pierekładzin u waknie. Pazwol ustawić nowyje: raboty na poŭhadzinki. Pasiadzi ŭ hetym kreśli i pakaštuj hetaj harełki, katoruju ja zumyśla dla ciabie pryhatawaŭ.

— Dobra, tolki paśpiešajsia, — skazaŭ čort, sadziučysia na toje samaje kresła, na katorym siadzieŭ Pan Jezus. Ale čort, jak tolki sieŭ na kresła, to tak zmorščyŭsia, bytcym jaho kruhom kałoli ihołkami ci smalili ahniom.

Hałata tym časam napaliwaŭ żalezo i zawostrywaŭ kaniec, a sam nie pierestawaŭ šeptać:

»Jezusie Chrystusie, pamažy!..«

— A, dyk ty woś jaki! — niecierpliwa kryknuŭ čort. — Ty pačynaješ šeptać jakujuś malitwu!.. Ale hetym ty ničoha nia zrobiš, bo taja umowa, katoruju ty padpisaŭ, — pry mnie. Nu, ŭ darohu!

Tut čort chacieŭ ustać, dy j nia moh; jamu pakazałosia, bytcym jon prykawany da kresła, a Hałata, wychwaciŭšy z horna napaleny da čyrwana żalezny brusok, pačaŭ z usich siŭ paroć im čorta. Čort wyŭ i roŭ ad bolu i złości, a Hałata tyckaŭ dy tyckaŭ wostrym żalezam, biehajučy kruhom kresła.

— Paškaduj, zlitujsia! — kryčaŭ čort. Čaho ty chočeš ad mianie, razbojnik?! Ciž ja nie strymaŭ swajho słowa? Aj, Aj! Čaho ty jašče chočeš? Hawary skarej! Ja ŭsio tabie dam, tolki pazwol mnie żywomu wyjšci adhetul!

— Nu dobra, — skazaŭ Hałata (u jaho ŭžo ruki pačali mleć). Daj mnie ješče dziesiać hadoŭ takoha dobraho žyćcia, jak ja mieŭ hetyje dziesiać hadoŭ, i mnie bolej ničoha nie patreba ad ciabie. Ale pamiataj, što kali ty pryjdzieš pa maju dušu, kab heta było ŭ letku, a nie zimoj, bo, bačyš, ja chaču sabrać swaje śliwy, katoryje rastuć wun u mianie na tym drewie. Dy peŭnie i čort nie adkažecca pakaštawać. Pa rukach?

— Pa rukach, — skazaŭ čort. — Ja pryjdu praz dziesiać hadoŭ, jak buduć śpiełyje śliwy. Tady ty ŭ mianie tak zapiščyš, jak ja ŭ ciabie! Budzieš pamiatać, krywapluča!

Čort wyjšoŭ, stohnučy, s kuźni, ale za saboj pakinuŭ taki smurod palenaho sała, što choć ty nos zatykaj.

Hałata, doŭha nie čekajučy, pajšoŭ iznoŭ u horad karystacca wiasiołym žyćcom.

* * *

Druhije dziesiać hadoŭ Hałata i nie ahledziŭsia, jak pralacieli. Byŭ letni piekny sonietny dzień. Hałata adpačywaŭ pad śliwaj, ažno prychodzić čort, a z im razam šaściora čarcieniat, jak abaroncaŭ.

— Dobry wiečar, — skazaŭ Hałata, witajučy

pryznaŭ, što prajektu zakona ab asnaŭnych finlandzkich zakonach prynlać nielha. Akančacielnuju pastanowu ab hetym urad adłažyŭ da hałasawańnia zakona ŭ sejmie.

ŠTOKHOLM. U finlandzkim horadzi Berme uznialisia bitwy miž rasiejskimi wajennymi i cywilnym nasialeńniem, katoraje nie chacieło pazwolić rabić rekwizycyju. Zabity 20 žycharoŭ.

Finlandzkije žaleznadarožniki zažadali pawialičeńnia ich pensii na 30%. Kaliž im admowili heta, dyk jany pačali zabastoŭku.

Sudowaja kamisija, pryjechaŭšaja ŭ Kronštadt dzieła śledztwa s pryčyny areštu aficeroŭ, wyjechała adtul.

ŠTOKHOLM. Pawodłuh šwedzkich hazet, rasiejski tymčasowy urad wostra krytykujuć rasiejskije hazety ŭsich kirunkoŭ. Elementy, katoryje iduć proci rewolucii, šukajuć orhanizacii, katoraja pamahła-by im prawiaści ich plany, i starajucca apiercisia na kazakach. Biazsporna, što ciapierašni ład u Rasiei pačynaje razwaliwacca, i ŭ najbližejšym časi treba ždać abo rabotnickaj rewolucii, abo poŭnaj reakcii.

Nacyonalny hieroj ukraincoŭ — heta Hruševskij. Jon zaŭładaŭ hasudarstwienym bankam u Kijewi i faktyčna panuje nad tamtejšym pałažeńniem.

PIECIARBURH (P.T.A.). Minister zahraničnych spraŭ Tereščenko, pečt— Cereteli i wajenny — Kierenskij, katoryje pajechali ŭ Kijeŭ, pawiedamili tymčasowy ŭrad, što ich pierehawory z haławami ukrainskaj rady dajšli ŭdačy, bo rada prynlała rezoluciju, na jakuju tymčasowy urad može prystać. Detaličnа ab swajej padarožy ministry raskažuć, wiarnuŭšysia ŭ Piaciarburh.

BAZEL. Ukrainskije separatysty razdajuć miž sałdatami »ukrainski katachizm«, pieršaja zapawiedź katoraho kaže:

»Usie ludzi — twaje braty. Tolki wialikarusy, palaki i žydy — worahi twajho narodu, pakul jany panujuć nad nami i ŭciskajuć nas«.

APARANDA. Ukrainskije wajennyje časci admowilisia pryłučycca da «nastupleńnia Kierenskaho». 5.000 sałdatoŭ zaniali ŭ Kijewi centralny wagzał i nawaŭlali ŭ Kijewi sałdatoŭ, kab nia jechali na front.

LONDON. »Daily News« danosiać, što ukraincy nie zhadžajucca służyć u inšych pałkach, apryč ukrainskich.

Balšewiki nie kidajuć padbiwać narod proci dalejšaj wajny.

ŠTOKHOLM. Anhlicki i francuski ŭrad pratestawali proci suda nad carskaj siamjoj, bajučysia, što na sudzie mohuć być apublikowany tajnyje umowy miž sajuźnikami i starym rasiejskim prawicielstwam.

ŠTOKHOLM. „Rieč" piše, što ŭ Wladywastok prybyŭ japonski flot, i japonskaja bryhada zaniała čyhunku.

„Birž. Wied." danosiać, što sibirskaj čyhunkaj u Piaciarburh prybywajuć sotni japoncaŭ z niewiadomaj metaj.

LUGANO. »Corr. d. Sera« danosić s Piaciarburha:

Kierenskij i Brusiłow atrymali hroznyje piśmy. U roznych bataljonach byli znaki niesłuchmianaści.

BERN. Rasiejskim nastupleńniem pry Stanisławowie kiruje hienerał Karniłow.

BERLIN. Uziatyje ŭ pałon u apošnich bitwach sałdaty zajaŭlajuć, što rasiejskaje nastupleńnie było mahčymym tolki s pryčyny apawieščeńnia, što niemcy ŭ roznych punktach sami pačali nastupleńnie.

ŠTOKHOLM. Pad toj čas, jak časć rasiejskich hazet zakidaje Brusiłowa pachwałami za jaho ŭdačy ŭ Haličynie, druhije hazety nazywajuć jaho «massowym ubiŭcaj». «Russk. Wola» i nawat «Russk. Inw.» pišuć, što ŭdačy nie warty paniesienych strat.

Bolšewiki orhanizawali rad demonstracij u znak pratestu proci nastupleńnia.

«Russk. Sl.» piše, što wiadomy latun Palakow zbit niet wiedama kim razam sa swaim aeropłanam nad Maskwoj.

«Izwiestija», orhan rady rab. i sałd., drukujuć 122 piśmy proci niesčyślonych achwiar nastupleńnia. Usie dabiwajucca kanca bojni.

ŠTOKHOLM. U Kutaisie aružnyje ludzi ŭwarwalisia ŭ salu zasiedańnia rady rab. i sałd., razahnali deputatoŭ i parwali wisieŭšy tam rewolucyjny čyrwony štandar.

U Woronieży miejscowaja rada rab. i sałd. areštawała archir. Tichona. Piaciarburskaja rada rab. i sałd. zažadała, kab jaho ŭraz-že wypuścili, ale woroniežskaja rada admowiłasia spoŭnić heta.

U Ługansku miejscowy anarchistyčny kamitet areštawaŭ uwieś naznačeny tymčasowym uradam kamitet dziela spažyŭnych spraŭ, złoženy z 78 asob.

PIECIARBURH (P.T.A.). Dzieła demokratyzacii armii tymčasowy urad pastanawiŭ pry kožnaj wyšejšaj kamandzie armii naznačyć wajennaho kamisara. Jany buduć zanimacca razwiazkaj palityčnych pytańnioŭ, jakije mohuć uznimacca ŭ armii i flocie.

ŽENIEWA. «Petit Parisien» danosić s Piaciarburha, što wielmi trudna, spadziewacca, kab ustanoŭčy sejm udałosia sazwać užo 13 kastryčnika now. st. Umiarkawanyje socyalisty damahajucca sazywu ŭraz-že, ale kamisija wyskazałasia proci hetaho.

PIECIARBURH. Na wybarach u miestowuju dumu ŭ Maskwie kadety atrymali tolki 19% hałasoŭ, a socyalrewolucyoniery — bolš pałowy.

KOPENHAGA. Piaciarburskaja duma zrabiła ŭ Anhlii pazyku pad załoh ruchomaho i nieruchomaho miestowaho mieńnia. Anhlicki kamisar budzie nahledać nad miestowaj haspadarkaj, jamu dajucca nadta šyrokije prawy.

LONDON. Minister pracy, Henderson, naznačajecca za pasła ŭ Piaciarburh zamiest Bukanena.

LONDON. U Rasieju pryjechało specyalnaje amerykanskaje pasolstwo, da katoraho prynaležać nia tolki dyplomat Rut, ale i hienerał Skot i admirał Glenan. Amerykanskije delehaty na zasiedańni rady ministroŭ razwiwali šyroki plan orhanizacii Rasiei pry pomačy Złučenych Štatoŭ.

Z usiaho świetu.

BERLIN (W.T.B.). Jak danosiać, prośba ab adstaŭcy kanclera Bethmann-Hollweg'a prynlata; za jaho naślednika naznačen b. pamočnik stats-sekretara finansoŭ, hasudarstwieny kamisar dzieła spraŭ strawawańnia, Michaelis.

Bethmann-Hollweg byŭ piatym kancleram. Zaniaŭ jon miejsco kanclera 14 lipnia 1909 h.

ŠTOKHOLM. Socyalistyčnaje biuro apawieščaje zaprošeńnie na socyalistyčnuju konferenciju u Štokholmie 15 žniŭnia. Heta konferencija—sprawa ruk piaciarburskaj rady rab. i sałd. i piarojdzie pad znamiem rasiejskaj rewolucii.

KOPENHAGA. Miž rasiejskaj deputacijej i skandynaŭska-holandzkim kamitetam zroblena umowa, pawodłuh katoraj rada rab. i sałd. maje ŭ žniŭniu 1917 h. sazwać u Štokholmi mižnacyonalnuju mirnuju konferenciju. Na paradku dnia: suświetnaja wajna i sposaby dzieła chutčejšaho kanca jaje.

NJU-JORK. Sekretar socyalistyčnaj partyi Złučenych Štatoŭ, Hilkwit, atrymaŭ zaprošeńnie na mižnarodnuju konferenciju u Štokholmi za podpisam Čcheidze. Hilkwit prynlaŭ zaprošeńnie i zajawiŭ, što pajedzie na konferenciju, kali atrymaje pazwaleńnie ad amerykanskaho ŭradu.

BERN. Socyalistyčnaja hazeta «Tagwacht» danosić, što wiadomy socyalist, deputat Turati, na adnym sabrańni ŭ Milanie skazaŭ, što Italija stała napieradodni rewolucii, tolki „socyalisty nia chočuć jaje jašče siahońnia. Italija padobna ciapier da wulkanu: dawoli adnej abmyłki prawicielstwa, kab kinuć iskru ŭ parachawy skład.

LONDON. U Ist-Klary, ŭ Irlandii, sinn-fejnera de Walera wybrali pierewahaj 5010 hałasoŭ suproć nacyonalista, atrymaŭšaho 2035 hałasoŭ. De Walera zajawiŭ, što jon ćwiorda dabiwajecca utwareńnia irlandzkaj respubliki.

TEŁEHRAMY.

Niamieckije apawieščeńnia.

13.VII. Zachodni teatr:

Śmat dzie na fronci — styčki i ŭdačnyje nastupleńnia razwiedačnych atradoŭ.

Worahi stracili 17 samalotaŭ u bitwach na pawietry i 2 — ad zaščytnaho ahnia.

Uschodni teatr:

Na Dźwinie, kala Smarhoni i na Ščary — žywiejšaja bajewaja čynnaść.

Na poŭdni ad Dniestra, na linii Łomnicy, adbity rasiejskije nastupleńnia.

Na fronci erc-hercoga Jozefa nastupali warožyje siły, ale byli ŭsludy adbity.

14.VII. Zachodni teatr.

Na uzbiarežžy, pasla silnaho ahnia, anhličanie šturmawali zdabytyje niadaŭ-

---

čorta. — Wiedajecie, što mnie ŭžo nawat abrydła hetaje žyćcio, i ja ciapier biez žalu pakinu hety świet. Ale słuchaj, čort, pazwol mnie napisać paru radkoŭ, kamu i što ja adkazwaju pa majej śmierci. Pakul ja budu pisać, mo' twaje dzieci pakaštujuć małch śliŭ, a nawat i tabie samomu warta pakaštawać, pašto majuć astawacca.

Chciwaść čarta takaja wialikaja, što jaho dwa razy nia treba prasić. Čarcieniaty uzleźli na drewa, a za imi i sam ichni načalnik. Sarwaŭ adnu śliwu, pakaštawaŭ, — smašna; druhuju, trejciuju i t. d. A kab lepiej było dastać, uzlez až na samy wierch i nawat zabyŭsia ab kawału.

«Jewa była zusim durnaja, što dała siabie ašukać jabłykam, — dumaŭ čort. — Śliwy ŭ sto razoŭ smačniejšyje, i ja ciapier razumieju, što kawal ich tak škaduje pakinuć».

Dumajučy tak, jamu jašče wialikšy apetyt nadychodziŭ i jon jašče chciwiej praciahiwaŭ swaju kasmatuju łapu.

«Woś heta pieknaja, a heta jašče piakniejšaja».

Kawal tym časam nie dremaŭ: zamiesta taho, kab pisać, jon raspaliŭ horna i z usiej siły napaliwaŭ żalezny brus z wostrym kancom.

Jak tolki kaniec zrabiŭsia čyrwony, Hałata błahom kinuŭsia pad śliwu, na katoraj siadzieŭ čort s čarcieniatami, i, patrasajučy brusom, s katoraho až iskry sypalisia, pačaŭ rahatać:

— Cha-cha-cha! Pan čort! Smašnyje maje śliwy, ale ty dumaješ, što ja ich darma daju? Pačekaj, zapłaciš ty mnie za ich!

Haworačy tak, Hałata nie čekaŭ, pakul žaleza astynie. Chacia čarcieniaty i staralisia čym wyšej uzleźci, ale ničoha nie pamahło: ich usludy dastawaŭ Hałata. Jany kidalisia ŭsludy, kryčali, piščeli, bytcym ich tam było z dziesiać kop,—taki byŭ kryk. Načalnik ich tak sama nia byŭ paškadawany.

— Dosić, Hałata! — ryčeŭ čort. — Dosić tabie zdziekawacca nad nami! Što my tabie drennaho zrabili? Chočeš jašče dziesiać hadoŭ? Atrymaješ ich, razbojnik, wisielnik, dušahubnik! Adpuści tolki nas žywymi.

* * *

Prajšło dziesiać hadoŭ. Hałacie pa praŭdzie ŭžo nadajeło žyć. Jon užo pastareŭ, jak hryb, wałasy pasiwieli, a ab užywańni bolej roskašy jon i dumać nie chacieŭ.

Zajšoŭsia adzin raz u kuźniu i dumaje: što jon ciapier budzie rabić, ažno hladzić: i čort užo pryjšoŭ.

— Woś i ja, — skazaŭ čort, stojučy na parozie. — Ciapier ty ŭžo mianie nie abmaniš, jak raniej. Žartawać užo nia budziem.

— I mnie nie da žartoŭ, — skazaŭ Hałata. — Ja ŭžo stary i mnie pryjšoŭ čas umirać... Usie kažuć, što čort najchitrejšy za ŭsich na świecie, ale heta pustaja hutarka, bo ty sam dobra wiedaješ, što ja ciabie dwa razy tak dobra ašukaŭ, što lepiej i sam Lucypar twoj nie prydumaje. Ci nie praŭda?

— Ty tak dumaješ? — hirknuŭ čort, začepleny za žywoje. — Mnie zdajecca, što ty pawinien sam spraktykawacca, jakaja maja siła i chitraść, kali ŭ twoj kapšuk pasypalisia miljony, jak doždž.

— Pustoje, zusim pustoje ty kažeš, čort, — skazaŭ z naśmieškaj skrywiŭšy rot Hałata. — Ty sam pawinien wiedać, skolki ludzkiej robiacca bahatymi nawat biez twajej umowy, a kapšuki, ja dumaju, dzieła hetaho i zrobleny, kab pryjmać zołata... Ale ŭ hetym starym kapšuku, u katorym byli miljony, ja mahu s peŭnaściu skazać, što ty ŭ im nia možeš być, bo nie dažyŭsia da taho, a kalib i zachacieŭ, to ja-by tabie nie radziŭ.

Kažučy heta, Hałata razwiazywaŭ swoj kapšuk i skosa pahladaŭ na čorta.

na nami pazycii. Jany adbity, paniosšy wialikije straty. Na Ipry, na froncі Artua i pry S.-Kanten — wostraja artyleryjskaja bitwa i styčki pieredawych atradoŭ. Pry Bua Suleń, na poŭnačy ad Rejmsu, našy wojski zdabyli francuskije akopy i ŭdzieržali ich suproć kontratak.

Učora ŭ bitwach na pawietry i zaščytnym ahniom zbity ŭ worahoŭ 21 samalot i 1 prywiazny latučy šar.

Uschodni teatr:

Kala Dźwinska i Smarhoni — žywiejšaja bajewaja čynnaść.

Pry Berežanach, u Uschodniaj Haličynie, wostry ahoń.

15.VII. **Zachodni teatr.**

Front Ruprechta Bawarskaho: U Flandryi, pry Lensie i naabapoł Skarp — silny ahoń. Pry Gawrel, Kruassi i Bilkur adbity anhlickije nastupleńnia.

Front niamieckaho Naślednika: Pry Šmen de Dam uziata francuskaja pazycija na 1.500 m. u šyryniu i 300 m. u hłyb. Uziaty 350 pałonnych. Adbity kontrataki. U worahoŭ ciažkije straty. U zachodniaj Šampani miž Norua i Muronwilje francuskije ataki, naahuł, adbity. Tolki pry Wysokaj hare i hare Pel worahi pasunulisia ŭpiarod. Na lewym bierazi Maasu francuzy pasla barabannaho ahnia pajšli ŭ ataku, ale ŭsiudy adbity zaščytnym ahniom.

Uschodni teatr:

Na Dźwinie i la Smarhoni žywiejšaja bajewaja čynnaść. U uschodniaj Haličynie — silny ahoń. Na poŭdni ad Dniestra, la Kałuša, adbity rasiejskije nastupleńnia.

Austryjackije apawieszczeńnia.

WIENA. 2.VII. Uschodni teatr: Na poŭdni ad Dniestra rasiejcy dajšli da našych pazycij na Łomnicy. Kala Kałuša, na zachodnim bierazi raki, bitwy. Na Stochodzi, na poŭnačy ad čyhunki Rowno — Kowel, adbito rasiejskaje nastupleńnie.

Kala wajny.

BERLIN (W.T.B.). Impieratar wysłuchaŭ sprawozdačy Hindenburga i Ludendorffa.

BERLIN (W.T.B.). Ad 1 da 10 lipnia na adrezku Berežany — Zborow uziaty 1900 pałonnych, u tym liku 22 aficery.

Pałonnyje apawiedajuć, što ad niekatorych rot astałosia tolki pa 30 sałdatoŭ. Asabliwa ciažkije straty 3-aj zaamurskaj dywizii. Na rasiejskim froncі panuje škorbut.

BERLIN (W.T.B.). 15.VII. Učora worahi utracili 21 samalot i 1 prywiazny šar.

BERLIN (W.T.B.). 12.VII. U pojasie błokady nawakoł Anhlii iznoŭ zatoplen rad parachodaŭ i paruśnikoŭ.

BERLIN (W.T.B.). U Biskajskaj zatocy i Anhlickim kanali iznoŭ zatopleny padwodnymi łodkami 24.000 tonn.

BERLIN (W.T.B.). U Anhlickim kanali i Paŭnočnym mory padwodnymi łodkami iznoŭ zatopleny 6 parachodaŭ, dwa paruśniki i 7 rybałowaŭ.

BERLIN (W.T.B.). Nowyje ŭdačy padwodnych łodak u Atłantyckim akiani: 21.000 tonn.

LODNON. „Times" piše, što za pieršyje 6 miesiacoŭ hetaho hodu zatopleny 600 anhlickich parachodaŭ roznaj wieličyni.

LONDON. Super-drednoŭt «Wankart» 9 lipnia ŭzarwaŭsia i zatanuŭ. Wyratawany tolki 2 matrosy i 1 aficer.

WAŠYNGTON (Reŭter). Parlament usiemi hałasami pryniaŭ zakon ab budowi 22.000 samalotaŭ.

LONDON. Nia hledziačy na namiečenuju konferenciju dziela zamireńnia, Irlandzija žywie pad hroźbaj kulemiotaŭ i štykoŭ. Dublin, Belfast i Kork padobny da miest warožaho kraju, zaniataho wojskam. U Dublinie sinn fejnery zasnawali swaju hłaŭnuju kwateru. Anhlicki štandar parwali i zamianili irlandzkim rewolucyjnym štandaram. Rekruckaje biuro razhromleno.

Ab usim pa trochu.

Ziemlanaja błacha.

Suš wielmi panahaie wialikamu mnažeńniu ziemlanych błoch, ad napadu katorych najbolš cierpiać kryžykowyje raśliny. Žučki, atrymaŭšyje swajo imia ża skakańnie, tak nakaływajuć liści, što pry bolš čyślenym pajaŭleńni hetych škodnikaŭ raśliny hinuć i sochnuć.

S-pamiž sposaboŭ baraćby z imi, užywanych u mirny čas u Niamieččynie, u ciapierašni čas dla harodaŭ najbolš pryhodny:

1) častaje paliwańnie raślin (ziemlanyje błochi wielmi bajacca wilhaści);

2) paliwańnie abo špryncawańnie raślin tytunowym łubam, abo ješče absypywańnie ciortym tytunom ranicaj, pakul rasa nie zyjszła z raślin.

Na paloch može być užywany tolki ciorty tytun, absypajučy im raśliny.

Kapustnaja mucha.

Kali na kapustnaj hradzie paadzinokije raśliny pačnuć adstawać abo sochnuć, to biazsporna na ichnich kaliwach i kareńniach znachodziacca, što sioleta wielmi časta zdarajecca, biełahałowyje, kala 1 cm. daŭžyni čerwiački, larwy kapustnaj muchi. Zjedzienyje škodnikami kareńnia kapusty nia mohuć wypaŭniać bolš swajho raznačeńnia, i raślina pačynaje hinuć abo zusim umiraje.

Muchi koleru popiełu kładuć wiasnoj na wyšej nazwanych čaściach raślin swaje jaječki, i z ich cieraz 10 dzion wyłuplajucca čerwiački, katoryje i pajedajuć liści i kareńnia raśliny. Paźniej jany prabirajucca u ziamlu i tam abaračywajucca ŭ larwy. Na raźwićcie hetych škodnikoŭ dawoli 8 niadziel, i takim paradkam u hod wywodzicca ich niekolki pakaleńniaŭ. Dziela baraćby z imi najlepš akuratna abšukiwać kapustnyje hrady, jak maha wyrywajučy pieršyje chworyje raśliny, katoryje treba zakapywać paśla hłyboka ŭ ziamlu, abo kidać u wahoń.

ABWIESTKI.

Čort naturu maje niedawierčywuju i truślіwuju, ale za toje wialiki chwalko. Kali chto jamu skaže, što jon nia može čaho zrabić, — heta dla jaho zarez.

— Za hetym interas nie zatrymajecca, — skazaŭ čort: — ja biarusia jaho spoŭnić.

I adnym kulkom apynuŭsia ŭ kapšuku. Hałata, doŭha nie čekaŭšy, mocna zawiazaŭ swoj kapšuk.

— Nu, što, pierekanaŭsia? — zapytaŭsia s siaredziny bytcym kamarowy hołas.

— Čamu-ž nie, — zaśmiejaŭsia swaim biezhałosym śmiecham Hałata. — Praŭda, što ty sprytna ŭlez, ale jak ty wylazieš adtul, heta pytańnie! Peŭnie ni adnej kostački całaj nie astaniecca ŭ ciabie!

Hetak haworačy, Hałata pałažyŭ kapšuk na kawadła i pačaŭ z usich sił małacić pa im małatkom.

— Dosić! Dosić! — zaroŭ čort. — Ty chočeš jašče dziesiać hadoŭ? Ja tabie dam ich!

— Nie chaču ni dziesiaci, ni dwadcaci, a tolki chaču, kab ty mnie addaŭ tuju umowu, katoruju ja padpisaŭ.

— Nikoli! — kryknuŭ čort. — Ty zaraz zmarduješsia małociučy.

— Kali ja zmardujusia — ja addychnu, a ty nia wyjdzieš adhetul, pakul nia budzie razarwana umowa.

I Hałata pačaŭ iznoŭ małacić, kolki sił mieŭ.

— Słuchaj! Bary swaju umowu i złami ty sabie haławu z joj razam!

* * *

Umowa była parwana, i Hałata zrabiŭsia taki biedny, jak i raniej byŭ.

Chacieŭ uziacca za rabotu, ale siły nie służyli, bo byŭ wielmi stary ŭžo. Kuźnia razwaliłasia, chata tak sama, śliwa ssochła, i Hałata widzić, što ŭžo nia može sabie zarabić i na kawałak chleba.

Žyćcio zrabiłosia Hałacie zusim niamiła. Uziaŭ swajho staroha sabaku Biednatu i pajšoŭ stukacca ŭ raj. Padyjšoŭ da dźwiarej:

— Stuk - stuk.

U poŭatkrytaje wakonce pakazaŭsia św. Piotra sa złosnym twaram.

— Chto ty hetki?

— Ja toj biedny kawal, u katoraho wy, św. Piotra, padkowywali muła.

— Aha! Paznaŭ ciabie. Heta ty toj samy, katory nia słuchaŭ majej rady. Zamiest prasić raju, ty zyjšoŭsia s čartom! I jašče adważyŭsia mianie trywožyć! Won adhetul, tut nima dla ciabie miejsca!

— Ja pieraprašu... — chacieŭ štoś skazać Hałata, ale nie dakončyŭ swajej hutarki, jak wakonce raju začyniłosia.

Zawiarnuŭsia Hałata, ŭziaŭ swajho sabaku Biednatu i pajšoŭ da piekła.

Hałata pastukaŭsia ŭ piakielnyje dźwiery. Dźwiery rasčynilisia naścież i čerci, katoryje stajali na warci, rahatyje, kasmatyje, chacieli schapić Hałatu, ale jak paznali ŭ im swajho woraha, s krykam i piskam pačali ŭciekać, chto kudy. Ažno, pačuŭšy taki šalony kryk, prybieh sam Lucypar.

— Heta ty! — zaroŭ jon, skryhočučy zubami. — Ty wyrablaješ usielakije paskudnyje štuki i pryjšoŭ ažno da majho carstwa?!... Won adhetul, strašydła pahanaje, kab twajho i śledu tut nie było!

Dźwiery piakielnyje začynilisia pierad samym nosam Hałaty.

. . . . Woś dziela čaho Hałata i Biednata, adkinutyje niebam i nia pryniatyje piekłam, ciahajucca i ciapier pa ziamli, šukajučy sabie prypynku i kawałka chleba pamiž ludziej.

Z rasiejskaj mowy pierełažyŭ
W. Liemieš.

Drukawana u drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar Jazep Saławiej